చిగురించిన జీవితాలు!!

♦ రచన; శ్రీ తమ్మిశెట్టి రామారావు ♦

సాయంత్రం ఐదుగంటలు కావస్తోంది. నీలాకాశాన్న దినకరుడు తెల్ల మబ్బులచాటున దోబూచులాడు తొంటున్నాడు. వాతావరణం చాలా ప్రశాంతంగా వుంది. 'బీ చ్' లో పచ్చ పచ్చని జంటలు అక్కడక్కడ తప్పలుపోసినట్లు కూర్చున్నారు. వారు చెప్పుకునే సంభాషణా తరంగాలు, సముద్ర తరంగాలతో ఢీకొని హోరుమని ఘోష పెడుతున్నట్లున్నాయి. ఒడ్డున కొందరు పిల్లలు తడి ఇసుకతో పిచ్చుక గూళ్లుకట్టుకొంటున్నారు. వారి ఆనందాన్ని గుర్తించని సముద్ర కెరటాలు, బంగ్లాదేశ్ ఔన్నత్యాన్ని గుర్తించలేని పాకిస్తాన్ కిరాతకుల్లా దండెత్తి గూళ్లని నేలమట్టం చేస్తున్నాయి. కూలిపోతున్న గూళ్ళను విసుగు చెందని విక్రమార్కునిలా వాళ్లు పునర్నిర్మాణం చేసుకొంటున్నారు. ఆ ప్రశాంత సమయంలో నడిసముద్రం మీదుగా తెల్లని కొంగలు గుంపులుగుంపులుగా ఎక్కడకో వలస పోతున్నాయి, చూడ్డానికా దృశ్యం ఎంతో మనోహరంగా వుంది.

కాని బీచ్ లో ఒకమూల ఇసుక తిన్నెపై కూర్చున్న రఘుకి ఇవి ఆనందాన్ని, ఉత్సాహాన్ని ఇవ్వలేక పోతున్నాయి. బహుశా అక్కడ కూర్చున్న వారిలా మనసు విప్పి మాట్లాడుకోవడానికి స్నేహితులు గాని, ఆత్మీయులనిగాని లేరనేమో.

లేక కూలిపోతున్న తన జీవన సౌధాన్ని ఆ పిల్లలా పునర్నిర్మాణముగావించుకో లేక పోతున్నందుకో, కాక ఆ విహంగాల్లా తను (రెక్కలుంటే) అలా సుదీర తీరాలకు ఎగిరిపోయి, ఈ సంఘానికి, మనుష్యులకి దూరంగా వుండలేక పోతున్నందుకో తెలియదు.

ఎదురుగా వున్న విస్కీబాటిలు, నన్ను ఇంతదూరం తీసుకొచ్చావు ఇక్కడ వదిలిపెట్టడానికా అన్నట్లు చూస్తున్నట్లనిపించింది రఘుకి. రేగిన జుట్టును ఎడమ చేతితో వెనక్కి తోసుకొంటూ, కుడిచేత్తో విస్కీబాటిలు అందుకొన్నాడు, నిర్మల కిచ్చినమాట మరచిపోయి.

[illegible] ఇంతకుముందు త్రాగేవాళ్ళను చూస్తే,తీవ్రంగా ద్వేషించే[illegible]డు, త్రాగడం ఎందుకని విమర్శించేవాడు. మనదేశం భా[illegible]డాలంటే ప్రతి ఒక్కరూ త్రాగుడు మానేయాలని గాంధీజీలా, గీతోపదేశం చేసేవాడు. కాని తనదాకా వస్తేనేగాని అసలు మనుష్యులు ఈ వ్యసనానికి ఎందుకు బలైపోతున్నారో తెలిసింది కాదు.

త్రాగేవాటిలో ఎన్నిరకాలున్నాయో, త్రాగేవారిలో అన్నిరకాలవాళ్లున్నారని మొన్ననే ఒక ఫ్రెండ్ చెప్పితే తెలిసింది రఘుకి.

రఘు అంచనాప్రకారం త్రాగే వారిలో, ఖుషీకోసం కొందరైతే, నిషాకోసం కొందరని, లడాయిచేయడానికి కొందరని, చంపడానికి కొందరైతే, చావడానికి కొందరని, బాధల్ని మర్చిపోవడానికి కొందరైతే, గాథల్ని మర్చిపోవడానికి కొందరని తేల్చుకొన్నాడు.

తనుత్రాగడానికి కారణం చివరచెప్పినదేనని, గట్టిగా తన డైరీలో రాసుకున్నాడు. ఎవరడిగినా ఆ మా[illegible]న్నాడు. నిర్మలని మరిపించే సహకారి సారాబాటిలన్నాడు.

క్రొత్తగా రాబోయే మంత్రులు బహుళార్థసాధక నిర్మాణాలద్వారా, నిరుద్యోగసమస్యనైనా 'సాల్వ్'చేయవచ్చునట. దేశం మొత్తంమీద ఫామిలీప్లానింగ్ ప్రచారంచేసి, పెరిగిపోతున్న జనాభాసమస్యనైనా అరికట్టవచ్చునట. కాని ఎన్ని పంచవర్ష ప్రణాళికలు వేసినా తన జీవిత సమస్య పరిష్కరించలేనంత జటిలమైనదట. మరీ చోద్యంగావుంది సమస్య. మరి నిర్మలను మార్చలేదు, తను మారలేదు.

రఘు పళ్ళతో సీలు 'పట్' మని లాగేసి గడగడా త్రాగేసాడు విస్కీని. లావాలాంటి ద్రవం గరళంలా గొంతుక్కి తగిలినట్లు ఫీలయ్యాడు. ఖాళీబాటిల్ ని సముద్రంవైపు విసిరి పారేసాడు. అది దొర్లి వెళ్ళి కెరటాల్లో చిక్కుకొని అదృశ్యమైపోయింది క్షణంలో. కసిగా నవ్వుకున్నాడు రఘు.

నిషాకిరణాలు క్షణక్షణానికి తన దేహంలోనికి పోతున్నాయి. ఆ వేడికి తాళలేని రఘుని చూసి జాలిగా సంధ్య సూర్యుడు పడమటి కొండల్లోకిజారిపోతున్నాడు. [illegible]టిపడుతుంటే బీచిలోని జనం ఎవరి మట్టుకువాళ్ళు లేచి వెళ్లిపోతున్నారు. ఎక్కడనుంచో ప్రేమనగర్ లోని 'మనసు గతియింతే' అన్న పాట సన్నగా వినిపిస్తూంటే,

అంతేలే అంటూ విరక్తిగా లేచి, రఘు తూగుతూ జోగుతూ ఇంటి ముఖంపట్టాడు. నడుస్తూవుంటే, గత స్మృతులు లీలగా గుర్తుకు వస్తున్నాయి.

♦ ♦ ♦ ♦

అగర్భ శ్రీమంతుడైన రఘూ చిన్న తనంలోనే తల్లీ దండ్రుల్ని పోగొట్టుకొన్నాడు. మేనమామ అయిన పరంధామయ్యగారు చేరదీసి రఘూని అగ్రికల్చర్ బియస్సీ వరకూ చదివించారు. రఘు ఏ వుద్యోగానికి అప్లయి చేయకుండా, స్వంతభూముల్ని నవీనపద్ధతుల్లో సేద్యంచేయిస్తున్నాడు. రఘూ కుటుంబ బాధ్యతలు స్వీకరించడంతోనే, పరంధామయ్యగారు కాలుమీద కాలువేసికొని కూర్చొని కబుర్లు చెప్పుకొంటూండేవారు.

పరంధామయ్యగారి ఒక్కగా నొక్క కూతురు నిర్మల. నిర్మల తన పెద్దచదువులకోసం పట్నంలో వాళ్ళపిన్నిగారింట్లో వుంటున్నాది. కావలసిన డబ్బంతా రఘూ చేతోనే పంపిస్తూండేవాడు. కాలచక్రం దొర్లిపోతూనే వుంది. నిర్మల బి. యస్సీ ఫైనల్ పరీక్షలు రాసివచ్చింది. విధివైపరీత్యం ఎప్పటి కెలావుంటుందో తెలియదు కాదా!

ఆ ఏడే నిర్మల_రఘూల వివాహం జరిపిద్దామనుకొన్నారు పరంధామయ్యగారు. కాని నిర్మల రఘూని చేసుకోడానికి ఇష్టపడలేదు. కారణం ఆమె కాలేజిలో ప్రభాకర్ అనే వాణ్ణి ప్రేమించిందట. కథకూడ అడ్డం తిరగడంతో నిర్మల పట్టి మనిషి కాదట. అది విన్న పరంధామయ్యగారు గుండె జబ్బుతో పరలోకానికి ప్రయాణం కడుతూ, నిర్మల బాధ్యత రఘూకి అప్పగించారు. రఘూ ఆడకత్తెరలో పోకచెక్కలా నలిగిపోతున్నాడు. నిర్మలకోసమే జీవిస్తున్నాడు.

నిర్మల సుఖంకోసం తన మనస్సు చంపుకొన్నాడు. కాకుల్లాంటి లోకుల్ని కూడా లెక్కచేయకుండా ఆమెని కాపాడుకొస్తున్నాడు ఇంతకాలమూ.

అలా ఆలోచిస్తూనే తిరిగి తను వుంటున్న వీధి మలుపు తిరిగాడు. వీధి లైటుకాంతిలో తన ఇల్లు గుర్తుపట్టాడు.

తలుపుతట్టిన శబ్దమయి, నిర్మలవచ్చి తలుపు తీసింది. ఇంకేంవుంది, అదేదో సినిమాలోని విలన్‌లా తూలుతూ మీది మీదికి వచ్చేస్తున్నాడంటే రఘు రఘు. వింత ప్రవర్తనకి క్షణం నివ్వెరపోయింది నిర్మల. అతని వాలకం ఆపాదమస్తకం పరిశీలిస్తోంది.

రఘూ కండ్లు అగ్నిగోళాల్లా వున్నాయి. ముఖమంతా చెమటలు కక్కుతోంది. రేగినజుట్టు ముఖంమీదకు పడుతోంది. ఏదో చేయాలనుకొని, చేయలేకపోతున్నాడు. నిర్మలకి అతన్ని చూస్తుంటే భయంపుట్టుకొస్తోంది. వెగిలి వస్తున్న దుఃఖాన్ని ఆపుకుంటూ బొంగురు కంఠంతో ఇలా అంది_

'ఏమిటి బావా? మళ్ళీ త్రాగి వచ్చావా?'

'అవును!'

ఎందుకు త్రాగావు? నిన్ననే కదా! తాగనని చెప్పావు.

'ఆకాశంలో వున్న అందాల జాబిల్లిని కావాలని మారాంచేస్తున్న మనసుని మరిపించి నిద్రపుచ్చడానికి.' వూగుతూ అన్నాడు రఘూ.

'అయితే నీవు మత్తులో పడి, నన్ను, నా బాబుని మట్టిలో కలిపేయడానికా.' వుయ్యాల్లోని బాబుని చూపిస్తూ అంది నిర్మల ఎర్రబడ్డ ముఖంతో.

ఆ మాట రఘూకి చెంపమీద చెల్లున కొట్టినట్లయింది. తాగిన మైకంతన్ను విడిచిపెట్టేసి పోయింది.

'ఎంతమాటన్నావు నిర్మలా! నీకు అన్యాయం తల పెట్టాలని ఏనాడూ ఆలోచించలేదు నేను. నీ, వుజ్వల భవిష్యత్తే నే నెన్నడూ కోరేది:' అన్నాడు, ఆగని దుఃఖానికి అతడు ఎంత ఆనకట్ట వేసినా, కారే కన్నీరు కనబడుతూనే వుందతని కన్నుల్లో.

ఇంకా ఎందుకు బావా! ఆ కల్ల బొల్లిమాటలు. ఎంత కాలం ఇలా వంచన చేస్తావు. చచ్చేదాన్ని చా[illegible]కుండా చేసావు. మళ్ళీ బ్రతుకుమీద ఆశకల్పించావు. ఏ నాటికైనా ప్రభాకర్‌ని వెదికి నీవే తీసుకొస్తానన్నావు. వున్న వూరునుండి ఈ పట్నం తీసుకొచ్చావు. నీ బాధల్ని మర్చిపోవడానికి నీవు మైకంలో పడ్డావు. నా బాధల్ని మర్చిపోవడానికి నేను ఎందులో అన్నా పడ్డానికి బాబు అడ్డువచ్చాడు.' అనేసి ఒక మూల కూర్చొని ఎక్కి ఎక్కి ఏడుస్తోంది నిర్మల.

నిర్మలా! ఎందు కలా ఏడుస్తావు. నీవు ఎన్నిమాట లన్నా భరించగలను. కాని నీ ఏడుపుని చూడలేను. నీకు చెప్పలేను, అన్నమాట నిలబెట్టుకోలేను.

కానీ! ఒక్కమాట అడుగుతాను నిజం చెప్పు. అదే మిటో చెప్పమని తలాడించింది నిర్మల.

'నీవింకా ప్రభాకరుని ప్రేమిస్తూనే వున్నావా?'

'అవును'

అయితే నీలో ఏ మాత్రం మార్పు రాలేదన్నమాట. నిట్టూర్చాడు రఘు. ఆ నిట్టూర్పులో నిరాశవుంది.

నిర్మలా! నీవు అమాయకురాలవు. ఈ సంఘం చేసిన అన్యాయానికి బలైపోయిన దానవు. నీ కేది చెప్పినా నన్ను నమ్మవు. నామీద నీకు విశ్వాసంలేనినాడు ఇంక వరికోసం నేను బ్రతికుండాలి. నీ నిరీక్షణ, నా అన్వేషణ వ్యర్థం అని నాకు [illegible]నాడే తెలుసు. రఘుమాటలు అర్థం కాలేదు నిర్మలకి.

?

నేను ఎంతమంచివాడినైనా, మనసున్న మనిషిని, నీలా శిలను కాదు, నాకూ బలహీనతలున్నాయి. అను క్షణం నన్నుదహించి వేస్తున్నాయి.

నేను నిన్ను ప్రేమించినవాడిని. ఆనాటికి-

ఈనాటికి, ఏనాటికీ నిన్ను ప్రేమిస్తున్నవాడిని.

'అదే నాలోని గొప్ప బలహీనత. నీ పరివర్తనకై తపన.'

అది నీ దృష్టిలో పొరపాటయితే అది నాగ్రహపాటని భావిస్తున్నాను లోకంలో నీలాగ మోసపోయిన స్త్రీలు చాలామంది వున్నారు. అవకాశమున్నవాళ్లు బాగుపడ్డారు. లేనివాళ్లు చెడ్డారు. ఎవరి ఇష్టం వాళ్ళది. ఎవరి ఖర్మ వాళ్ళది.

నా స్వార్థంకోసం నిన్ను ఏనాడూ ప్రేరేపించలేదు. ఆ అవసరం కూడా లేదు. మావయ్యపోతూ ఆస్తి నాపేరున రాసారు. నీకు సంరక్షకునిగా, నియమించారు. నీమీద అన్ని హక్కులున్నాయి.

అయినా హక్కుల్ని నీకు వదలి, బాధ్యతల్ని నేను స్వీకరించాను. ఆస్థి తిరిగి నీపేరున రాయించాను. నీ సుఖంకోసం నా సాధ్యమైనంతవరకూ చేసాను. ఇప్పుడు నిన్నూ, ఈ ప్రపంచాన్ని వదిలి దూరంగా వెళ్ళిపోదలంచుకొన్నాను. అంతకంటే గత్యంతరం లేదు.

నేను వెళ్లిపోతూ, నీకొక విషయం చెప్పవలసివుంది. దాచిన మనసు కంటె, రాసిచ్చిన కాగితం అయితే, ప్రభాకర్ సందేశం నీకు అర్థమవుతుంది. ముందుగా తెల్పనందుకు క్షమించు.

రఘు సూటుకేలినుండి ఒక లెటర్ తీసి నిర్మలకి అందించాడు. వణుకుతున్న చేత్తో అందుకుంది. అందులో ఇలా వుంది.

డియర్ నిర్మలా!

జరిగిపోయిన మనప్రేమ ఒక కల భావించిమర్చిపో. అనివారణ కారణాలవల్ల నేను త్వరలోనే, మావయ్య కూతుర్ని పెండ్లిచేసుకోబోతున్నాను. నీవూ పెండ్లిచేసుకొని సుఖపడు.

అన్యధా భావింపకు, ఇంతేసంగతులు.

ఇట్లు
ప్రభాకర్.

ది వైశ్య బ్యాంక్ లిమిటెడ్

రిజిస్టరు ఆఫీసు : ఆవెన్యూ రోడ్డు, బెంగళూరు-2

చేర్ మెన్; ఎం, ఆర్. ఆర్య, ఎఫ్. ఐ. యి.

ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్ల మీద హెచ్చు రేట్ల వడ్డీ ఇస్తున్నది.

91 రోజులు, ఆ పైన 6 నెలలలోపు	డిపాజిట్లమీద సాలుకు	4¾%
6 నెలలు, ఆ పైన 9 నెలలలోపు	డిపాజిట్లమీద సాలుకు	5¼%
9 నెలలు, ఆ పైన 1 సంవత్సరములలోపు	డిపాజిట్లమీద సాలుకు	5¾%
1 సంవత్సరము, ఆ పైన 2 సంవత్సరములలోపు	డిపాజిట్లమీద సాలుకు	6½%
2 సంవత్సరము, ఆ పైన 3 సంవత్సరములలోపు	డిపాజిట్లమీద సాలుకు	7%
3 సంవత్సరాల పైన 5 సంవత్సరాలవరకు	డిపాజిట్లమీద సాలుకు	7½%
5 సంవత్సరాలకు పైన ...	డిపాజిట్లమీద సాలుకు	7¾%

ధర్మసంస్థల, మతసంస్థల, డిపాజిట్లమీద ½% అదనముగ వడ్డీ ఇవ్వబడును:

మద్రాసు బ్రాంచి:-298-270 ఎన్. ఎస్. సి. బి. రోడ్డు, ఫోన్: 23595.

అతిత్వరలో తిరువత్తియూరులో (మద్రాసు) మా బ్రాంచి తెరువబడును.

ఈనాటి విజ్ఞానం

రచన ; శ్రీ సి. తమ్మిరాజు

ఈ రోజుల్లో విజ్ఞానశాస్త్రం అభివృద్ధి చెందినంతగా మిగిలిన శాస్త్రాలు అభివృద్ధి చెందలేదని ఘంటాపథంగా చెప్పగలము.

ఫేసుపౌడరు దగ్గరనుండి జాస్మిను సెంటువరకూ, విసిన కఱ్ఱనుండి విసిరికొట్టే ఫేనువరకు, వాలుబల్లదగ్గరనుండి వ్యాగన్లు ఎత్తే క్రేనువరకు అరగంట ప్రయాణంనుండి అరసెకండు ప్రయాణవరకు ఆరునెలల్లో ఉత్పత్తిని పెంచే ఎరువు దగ్గరనుంచి అరపూటలలో ఉత్పత్తిని పెంచే ఎరువువరకు, మందుగుండు సామానుదగ్గరనుండి మారణాయుధంవరకు, అణువులు కల్పడం దగ్గరనుండి విడదీయడంవరకు, శాంతిని కల్గించడం దగ్గరనుండి విడదీయడం వరకు, శాంతిని కల్గించడం దగ్గరనుండి అశాంతిని రేకెత్తించడంవరకు, సృష్టికి ప్రతి సృష్టినుండి సృష్టి వినాశనంవరకు ఈ విజ్ఞానశాస్త్ర పరిధిని మానవుడు చూస్తూనే వున్నాడు.

సాయం సమయంలో చక్కని విద్యుద్దీపాలు, ఎప్పటికప్పుడు దేశమంత సద్భాగ్య స్థితులు తెల్పే రేడియోలు, మన రైతు సోదరుని అందుబాటులో లేకపోయినా నూతనాశలు సృష్టిస్తున్న ట్రాక్టర్లు మొదలగు వ్యవసాయపరికరములు, బ్రహ్మాండమయిన జల, అణు విద్యుత్ ప్రాజెక్టులు 'రయ్యిమని' సాగే రైల్లు, 'బొయ్యి' మని సాగే బస్సులు, పుష్పకవిమానాన్ని మరపిస్తూ 'రయ్యి' ని సాగే విమానాలు ఎన్నో ఎన్నో ... మానవుని ఊహాతీతమైన మహత్తరవస్తు సంపదంత విజ్ఞానశాస్త్రవర ప్రసాదమే! ఆధ్యాత్మిక, భౌతిక, రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంఘిక ఆదిగాగల శాస్త్రములన్నిటికంటె విజ్ఞానశాస్త్రము మకుటాయిమైనదని చెప్పకతప్పదు. మానవుని పరిపూర్ణ విజ్ఞాన ఆకాశజ్యోతులకు విజ్ఞానశాస్త్ర ప్రదీప్తివల ప్రకాశము తలుగుచున్నది ఎంతైనా చెప్పగలము.

పుట్టించడం దగ్గరనుంచి చంపడంవరకు విజ్ఞానశాస్త్రం నేర్పింది. మానవుడు మహాశాస్త్రజ్ఞుడై తన మేధతో విజ్ఞాన శాస్త్రాన్ని మలిచాడు. దొలిచాడు. అయినా సామాన్య మానవుడు సామాన్యంగానే యున్నాడు. సామాన్యమైన సంతృప్తినే విజ్ఞానశాస్త్రం వల్ల పొందుతున్నాడు. నిత్యజీవితంలో సామాన్యమానవుడికి అగుపించేవి కొండెడు. ముంతడు,

విజ్ఞానశాస్త్రం వినువీధుల్లో విలాసంగా విహరిస్తున్న ఈ సమయంలో సామాన్య మానవుడు అధఃపాతాళ[illegible] అభాగ్యదశలో అల్లాడి పోతున్నాడు. విందుభోజనంలో విసిరిన విస్తరాకు దొరికిన బిచ్చగాడిలాగ సామాన్యమానవుడు విజ్ఞానశాస్త్ర పురోభివృద్ధికి సంతోషించాడు. సంతోషిస్తున్నాడు. సంతోషిస్తాడు . అదే అతని విధి. అదే అతని ఆనందం. చంద్రలోకంపై మానవుడు అడుగిడిన క్షణంలో ఆనందోద్రేకంలో ఊగిసలాడిన ప్రపంచంలో ఎన్ని బాధలతో ఘనుస్నా తనూ ఊగాడు! ఉప్పొంగాడు!! ఉవ్విళ్ళూరేడు!!! కారణం! తనకూ నవజాతికి గర్వకారణమైన మహత్తర ఘనకార్యం సాధించిన జ్ఞాన ప్రగతికిజోహారులో సగడమే.

మనదేశంలో ముఖ్యంగా మానవుడు ఎంతవరకు విజ్ఞాన శాస్త్రఫలితాన్ని పొందుతున్నాడు, ఎం[illegible]గకు పొందకలుగుతున్నాడు. అనే ఆలోచన ప్రతిశాస్త్రజ్ఞుని హృదయాంతరాళంలో ప్రతిధ్వనించాలి. ప్రభుత్వం కూడా గమనించాలి. విజ్ఞానశాస్త్రఫలితాన్ని అందరికి పంచాలి. శాస్త్రజ్ఞులు విదేశాలకు పోకుండా అరికట్టి, వారిని మనదేశంలో పరిశోధనచేసేటట్లు ఆకరింపజెయ్యాలి. విజ్ఞానశాస్త్రంలో రాజకీయాల్ని [illegible]ప్పించకూడదు. ఈమధ్య ఆత్మహత్య చేసుకున్న శాస్త్రవేత్త శ్రీ వినోబ్[illegible] ఈ సందర్భంలో జోహారులర్పించక తప్పదు. శాస్త్రజ్ఞులలో ప్రబలిన పక్షపాత వైఖరికి నిరసనగా తన ప్రాణాన్ని త్యాగంచేసిన ఆ మహనీయుడు ఆత్మతృప్తిగా శాస్త్రజ్ఞులు మేల్కొనాలి. మానవాభ్యుదయం కాంక్షించాలి.

నిర్మలకి పిచ్చి పట్టినంత పనైంది. గట్టిగా ఇలా అరిచింది.

ప్రభాకర్! ఎంత మోసగాడివి. 'ఇంత మోసంచేస్తావని నేను కలలో కూడా అనుకోలేదు. మన ప్రేమ కలగా భావించి మర్చిపోవాలా? మర్చిపోతాను ప్రభాకర్! నీలాంటి నీచుల్ని ప్రేమించిన ప్రతి స్త్రీ మరిచిపోతుంది. నేనెంత మూర్ఖురాలినయ్యాను. ఇప్పుడు సాగలేం గాను. కప్పలా కూలిపోయి ఏడుస్తోంది నిర్మల, రఘు దగ్గరకు వచ్చి రెండు చేతులతో లేవనెత్తి ఓదార్చబోయాడు నిర్మలని.

బావా! అంటూ రఘుకాళ్ళమీదపడిపోయింది నిర్మల. బావా! నేను నిజంగా మూర్ఖురాలినే బావా! నిర్మలమైన నిన్ను అన్నివిధాల క్షోభపెట్టాను నన్నుక్షమించుబావా! నన్ను నడిసముద్రంలో వదిలి వెళ్ళిపోకు: ఈ దీనురాలిని ఒక ఒడ్డుకి చేర్చు, అంది దుఃఖాన్ని ఆపుకొంటూ.

పిచ్చి నిర్మలా! ఆవేశపడకు. నీలో మార్పు గురించే నేను పడేశ్రమంతా! నీవు మూర్ఖురాలవైనంత మాత్రాన నేను మూర్ఖున్ని కాను. అంటూ లేవదీసి హృదయానికి హత్తుకున్నాడు రఘు, నీ చల్లని మదిలో ఇంత చోటిస్తే చాలు బావా! అంటూ రఘుని వాటేసుకుంది నిర్మల. ఉయ్యాలలో వున్న బాబు తనకేమీ తెలియనట్లు నిద్రపోతున్నాడు.